ชื่อเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมย่าน

ตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่า จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี และคณะ

หน่วยงาน/คณะ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ทุนอุดหนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

ปีที่พิมพ์ 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมย่านตลาดอาหาร กลางคืนในเขตคูเมืองเก่า จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการ ปัญหาสิ่งแวดล้อมของตลาดอาหารกลางคืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยเทคโนโลยีที่เหมาะสม กับสภาพด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษา พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษจากตลาด อาหารกลางคืนที่สำคัญ ได้แก่ ขยะมูลฝอย ซึ่งส่วนมากจะเป็นขยะประเภท ทั่วไป ได้แก่ แก้วน้ำ พลาสติก ถุงพลาสติก ตะเกียบใช้แล้ว และขยะเปียก ได้แก่ เศษผัก โดยมีปริมาณขยะมูลฝอย อยู่ที่ 1-5 กิโลกรัม/ร้าน/วัน และมลพิษจากน้ำเสีย ได้แก่ น้ำชะล้างอุปกรณ์ น้ำทิ้งจากเศษอาหาร มีปริมาณ น้ำเสียอยู่ที่ 5-25 ลิตร/ร้าน/วัน ในส่วนของระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อม ทั้ง ทางด้าน น้ำเสีย ขยะมูลฝอย และอากาศ ผู้ประกอบการตลาดอาหารกลางคืน มีความรู้ความเข้าใจอยู่ ในระดับมาก ในส่วนของการมีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติการ และด้านการ ประเมินผล ผู้ประกอบการตลาดอาหารกลางคืนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

โดยรูปแบบ/ทางเลือกในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตลาดอาหารกลางคืน ที่ เหมาะสมประกอบด้วย การให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้ประกอบการที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม การ บำบัดน้ำเสียด้วยเทคโนโลยีที่ไม่ซับซ้อน การใช้ระบบรวบรวมน้ำเสียเพื่อนำไปบำบัดให้ได้มาตรฐาน และ การแยกขยะมูลฝอยและขยะเปียก เพื่อนนำใช้ประโยชน์ และกำจัดอย่างถูกวิธี

คำสำคัญ : ตลาดอาหารกลางคืน, การจัดการสิ่งแวดล้อม

Research Title: Participatory Action Research for Environment

Management from the Night Market Food in the Old Town

Chiang Mai Province

Researcher: Asst. Prof. Surasak Nummisri

Faculty/Department: Faculty of Science and Technology

Research Fund Source: Thailand Science Research and Innovation (TSRI)

Published Year: 2021

Abstract

Participatory action research for environment management from the night market food in the old town chiang mai province, aims to obtain appropriate models for the management of the environmental problems of the eco-friendly night food market by using technology suitable for the socio-economic and environmental conditions, the results of the study found that, the main sources of pollution from the night food market are solid waste, most of which are general types of waste such as plastic drinking glasses, plastic bags, used chopsticks, and wet waste, including economy, with the amount of rubbish at 1-5 kilograms per shop per day and pollution from wastewater such as tap water, equipment, waste water from food waste, the amount of wastewater is 5-25 liters per shop per day. In terms of the level of knowledge and understanding about environmental pollution in terms of wastewater, solid waste and air, night food marketing had a high level of knowledge and understanding. In terms of engagement, including planning, operations, and evaluation, night food market operators were at a high level.

An appropriate model for managing environmental problems in the night food market area consists of providing entrepreneurs with knowledge and understanding on environmental problems, treatment of wastewater using simple technology, and the use of a wastewater collection system for implementation. To meet the standards and separation of solid waste and wet separation to be utilized and disposed of properly.

Keywords: the night market food, environment management